

A pesti taljánok.

— Saját tudósítónktól. —

Az olasz háboru megint elvitt néhány embert Budapestről. Nem sajnáljuk őket, de nem is gyűlöljük, hiszen nem tehetnek róla, hogy szép országuk vezető államférfiai az ellenség zsoldjába állottak, csak abból az alkalomból, hogy csütörtökön kezdődik meg a főváros területén maradt olaszok összeírása, mi is egy kis razziát tartottunk azok között, akik elmentek és akik itt maradtak.

Aránylag nagyon kevés olasz állampolgár volt a fővárosban. Számuk rendszeren a kétezer körül járt. Legnagyobb részük cukrász és fagyaltos volt, a többi munkás és csekély számban közhivatalnok és mérnök.

Első eredménye az olasz háborunak mindenestre az, hogy — amit a székesfőváros tanácsa nem tudott vagy nem akart elérni — az olasz cukrászok eltűntek a főváros utcáiról.

Az olasz fagyaltosok legnagyobb részének „gyárai“ a Lehel-utcában voltak. A piszkos, sötét pinceöruk mind elhagyatottak, zárva vannak, a fagyaltosok szerszámaikkal együtt eltűntek. Mint a környékbeli lakók mondják, már hetekkel ezelőtt kezdtek készülödni. A legtöbbnek munkásai, akik fiatalabb emberek, már két héttel ezelőtt utaztak el hirtelen.

Az egész utcában tizenegy cukrász közül csak egy maradt itt: *Luigi Macchi*, aki az első olasz cukrász volt Budapesten. Kicsiny, kávéméréshez hasonló helyiségének mélyén ült lehangoltan, szomoruan. Az asztalok mellett néhány fiatal leányka nyaldosta le a lapos kanálról a sokszínű fagyaltokat. Egy szelet fagyalttal mi is odacsaltuk az öregot az asztalhoz és a fagyalt árával megoldottuk a nyelvét.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

323.1(439Bp)(=5)

Szerző: .....

Cím: *A pesti taljánok*

Hely

Idő

'1915'

Személy

Forrás: *Pesti hírlap*

Helyszám

Bp.

(Hely)

1915 v. 27.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

— Én már itt maradok — mondta töredezett magyarsággal. — Tizenhét évvel ezelőtt jöttem Budapestre és én voltam itt a legelső olasz cukrász. Akkor még bírtak a lábaim, magam tologattam a kocsit, de most már csak itt maradok ebben a kis üzletben. Akkor még jók voltak a viszonyok, a Wesselényi-utcában volt a cukrászdám, de most már ideszorultam. Talán nem lesz semmi bajom, hiszen már magyarnak érzem magam. Nem is megyek vissza többé soha és csak azt szeretném megérni, hogy azokat, akik népünket háboruba vitték, akik fiamat elvitték, — most egy hete utazott el — megbünhődjenek.

Szegény Luigi Macchi, a fia apja új hazája ellen fog harcolni. Az öreg cukrásznak nem lesz semmi baja, de azért az olasz cégtáblát levette az ajtó mellől.

Az olasz munkások egy része kiinn lakik a Százház-utca piszkos, savanyuszagú bérházában. Vagy kétszáz-kétszázötven munkás lakott itt. Meg kell állapítanunk: semmi nyoma nem látszik annak, hogy majdnem kivétel nélkül elutaztak. Igen nyomoruságos helyzetben és viszonyok között éltek. Legnagyobb részük csak ágyrajáró volt és alig ötnek a családja volt itt; természetesen ezek is elutaztak már.

Az olasz munkások — mint hallottuk — nagyon csöndes, magukba zárkózott emberek. Alig érintkeztek másokkal; kettesben-hármasban jártak együtt, és az olasz konfliktus kiélesedése óta különösen gyanakodóvá és idegessé váltak, míg azután mult héten egy csoportban felkerekedtek és elutaztak.

Érdekes tanyájuk volt az olaszoknak egy kis Vörösmarty-utcai vendéglő. Itt gyűltek össze a hét bizonyos napján kisebb-nagyobb számban és megvitatták az eseményeket. Sokan itt is étkeztek, a Budapesten lakó olasz hivatalnokok is. A kis vendéglőben alig lehetett mást, mint olasz szót hallani. A falról pedig III. Viktor Emánuel arcképe nézett le alattvalóira. A kis vendéglő most majdnem üres. Mikor beléptünk, mindössze két asztalnál ültek vendégek. Öten voltak. Arcukról látszott, hogy olaszok. Halkan beszélgettek és belépésünkre valósággal megrebbentek. A falról eltűnt az olasz király arcképe, eltűntek az olasz színek, már az étlap sincs olasz nyelven írva, elmentek az olaszok és a vendéglő visszanyerte magyar színezetét.

Hogy kis sétánk teljes legyen, az előkelő olasz vendégek iránt is érdeklödtünk. Megkérdeztük egy nagy szálló igazgatóját, voltak-e az utóbbi napokban ott olasz vendégek. Az igazgatótól a következő felvilágosítást kaptuk:

— A háboru folyamán meglehetősen sok olasz vendégünk volt, egészen január végéig. Akkor nagyon megesappant a számuk. Az utolsó olasz vendég — egy torinói gyáros — négy héttel ezelőtt jött hozzánk. Körülbelül két héttel ezelőtt a reggeli postával levelet kapott, azonnal csomagolni kezdett és délben már utazott is.

Az olaszok tehát elmentek és annak a szeretetnek a helyét, amit irántuk tanusítottunk, a gyűlölet és felháborodás foglalja el.